

Foto: Tuana Aziz

Näringslivsstrategi

Hjo kommun

2021-2025

HJO

Näringslivsstrategi för Hjo kommun 2021- 2025

Dokumenttyp	Strategi
Fastställt/upprättad	Kommunfullmäktige 2021-05-20, § 43
Senast reviderad	
Detta dokument gäller för	Hjo kommun
Giltighetstid	2021 – 2025
Dokumentansvarig	Näringslivsstrateg
Dnr	2021-100

Foto: Michael Erhardsson

Varför är samarbetet med näringslivet viktigt?

Näringslivet är viktigt för att Hjo kommun ska kunna fortsätta utvecklas som en attraktiv plats att bo på, verka i och besöka. Företagen bidrar med arbetstillfällen som borgar för en positiv utveckling av våra skatteintäkter och erbjuder handel och service för såväl boende som besökare. För den enskilde kommuninvånaren kan vikten av att ha ett arbete inte underskattas. Det gör det möjligt att förverkliga drömmar vare sig det handlar om att starta och driva företag eller att ha möjligheter att arbeta i spännande företag.

Hjo kommun är med och skapar flera av de förutsättningar som är viktiga för befintliga och nya företag. Näringslivsstrategin beskriver vad den politiska ledningen och näringslivet i Hjo ser som viktigt i arbetet med att skapa förutsättningar för att utveckla och värna näringslivet i Hjo kommun. Ett bra företagsklimat skapas där gott samarbete finns. Det ställer krav på samtliga delar av den kommunala organisationen vad gäller bemötande, kommunikation, tillgänglighet och service.

Definitioner

- ◆ När vi i strategin skriver "Vi" avser vi den kommunala organisationen i stort och inte näringslivsfunktionen som enskild aktör.
- ◆ När vi skriver "näringslivet" eller "företagen" avser vi alla befintliga företag i Hjo kommun.

Hur och varför?

Framtagandet av strategin

Näringslivsstrategin har arbetats fram i nära dialog mellan kommunen och näringslivet. Dokumentet

har varit ute på remiss hos företagen i Hjo i två omgångar under våren 2021.

Syfte

Näringslivsstrategins syfte är att tydliggöra kommunstyrelsens förhållningsätt och förväntningar när det gäller förvaltningens samarbete med näringslivet. Förvaltningen ska, med utgångspunkt i strategin, ta fram en handlingsplan för hur kommunstyrelsens mål, förhållningsätt och prioriterade områden för näringslivsarbetet ska omsättas i handling.

Mål

Målet för kommunens näringslivsarbete är att vår service och vårt samarbete ska bidra till och skapa förutsättningar för att starta, driva och utveckla företag i Hjo. Kommunens vision "Tillsammans skapar vi framtidens Hjo" är den gemensamma färdriktningen för allt arbete som görs i Hjo. Det är tillsammans som vi tar ansvar för den plats vi bor och verkar på.

Uppföljning av strategin och näringslivsarbetet

I samarbete med näringslivet tar kommunen fram en handlingsplan som beskriver hur näringslivsstrategin ska omsättas i handling. Handlingsplanen revideras årligen.

Återrapportering till kommunstyrelsen sker vid behov, dock minst en gång per år. De prioriterade områdena och insatserna revideras vid behov.

Kommunens roll

Även om kommunens rådighet i frågor som rör näringslivet är begränsad har vi många uppgifter som påverkar företagens förutsättningar och möjligheter till utveckling. Vårt näringslivsarbete sker i alla delar av den kommunala organisationen. Politiker, samhällsbyggare, arbetsmarknadshandläggare, socialtjänst, bygglovshandläggare, miljöinspektörer, energirådgivare och skolpersonal är några av dem som genom sitt arbete skapar förutsättningar för näringslivet på olika sätt, både på kort och lång sikt.

En samordnad och väl fungerande service har stor betydelse för företagsklimatet. Kommunen har också en myndighetsroll, till exempel när det gäller olika typer av tillstånd och tillsyn. Myndighetsutövningen ska utföras professionellt och rättssäkert, men det står inte i motsatsställning till en god service.

Förhållningsätt

Vårt förhållningsätt utgår från vår vision "Tillsammans skapar vi framtidens Hjo" och vår värdegrund "Det goda mötet". Framgångsrik samhällsutveckling bygger på dialog, respekt och samarbete mellan kommunen, företagen, föreningslivet och medborgarna. Vi arbetar med fokus på att befintliga företag ska växa och utvecklas men självklart också för att möjliggöra nyetableringar.

- ◆ Hjo kommun ska skapa goda förutsättningar för att starta, driva, och utveckla företag. Vi utgår från att företagarna i vår kommun är de som bäst vet hur man driver företag.
- ◆ Hjo kommun ska fånga upp det som företagen bedömer som viktigt. Näringslivsfunktionen agerar som lots in till kommunens organisation och stöttar vid olika myndighetskontakter.
- ◆ Hjo kommun skapar långsiktighet och tydlighet i planeringen av hela kommunens utveckling för att underlätta företagarens planering.

Illustration: Christina Jonsson

Nulägesbeskrivning

Platsen

Hjo är en liten kommun med drygt 9 200 invånare med en tydlig ambition att växa med balanserad framfart. Vårt läge vid Vätterns strand i kombination en välbevarad och prisbelönt trädstad ger oss goda förutsättningar att vara en attraktiv boende- och besöksort. I kommunen finns ett rikt kulturarv med starka historiska kopplingar.

Hjo är beläget i östra delen av Västra Götalandsregionen. Vi har tydliga ytternoder i samhällena Grevbäck, Mofalla, Gate, Fågelås, Korsberga och Blikstorp där det finns ett levande näringsliv inom såväl jordbruk som industri.

Arbetsmarknad

Arbetsmarknaden i Hjo är begränsad och utpendlingen till arbete och studier på annan ort är avsevärt större än inpendlingen. Närmare 2000 personer pendlar ut från Hjo till arbete på annan ort. Hälften av dessa pendlar till Skövde¹. Tillsammans med övriga kommuner i

Avstånd

- ◆ Skövde, 30 km nordväst
- ◆ Jönköping, 65 km söderut
- ◆ Göteborg, 200 km sydväst.
- ◆ Stockholm, 350 km.

Angränsande kommuner

◆ Karlsborg	◆ Tidaholm
◆ Tibro	◆ Habo
◆ Skövde	◆ Ödeshög

Skaraborgs Kommunalförbund arbetar vi för att utveckla och stärka hela Skaraborg som ett arbetsmarknadsområde. I kommunen finns drygt 3000 arbetstillfällen. Hjo kommun är den största arbetsgivaren med närmare åtta hundra anställda. Näringslivet skapar närmare 1 800 arbetstillfällen².

1) SCB Statistikdatabasen

2) SCB Statistikdatabasen

Infrastruktur

Vägförbindelserna i det nationella vägnätet som binder ihop Skaraborg med resten av regionen är goda. Det finmaskiga vägnätet i kommunen är viktigt för såväl boende som godstransporter.

Det finns regelbunden bussförbindelse till Skövde men möjligheterna att resa kollektivt till våra övriga grannkommuner är begränsade. Kapaciteten på Västra stambanan som passerar Skövde har avgörande betydelse för hela Skaraborg och Hjo kommuns fortsatta utveckling. Ett gemensamt intresse för samtliga kommuner inom Skaraborgs Kommunalförbund att korta restider och förbättra vägstandarden på sträckor som är viktiga för

Utbildning

Västra Götalandsregionen som helhet växer men befolkningsökningen sker mest i pendlingskommuner nära större städer med många arbetstillfällen och tillgång till högre utbildning. Det finns flera utmaningar i att möta framtidens arbetsmarknad och kompetensbehovet i både offentlig verksamhet och näringsliv.

Befintligt näringsliv

I Hjo finns drygt 1 200 företag inom en rad olika branscher, till exempel industri, grön näring, entreprenad och byggföretag, hantverk, tjänster, handel, besöksnäring och kultur. Merparten av företagen har färre än tio anställda och nästan alla har färre än 50 anställda. Tillsammans bidrar näringslivet med drygt 1 800 arbetstillfällen vilket motsvarar drygt 50 procent av samtliga jobb i kommunen. Näringslivet och deras anställda står för en stor del av Hjo kommuns skatteintäkter.

Under den senaste 10-årsperioden har ett antal företag sprungna ur orten köpts upp av större företag med säte på annan plats i Sverige eller

person- och godstransporter. I regionala och nationella infrastrukturplaner är transportkostnader och intermodalitet (möjlighet att byta transportsätt mellan olika trafikslag) två fokusområden.

Digitaliseringen och de samhällsförändringar som pågår erbjuder nya möjligheter att arbeta på distans. Vi har relativt många medborgare som nyttjar denna möjlighet. Infrastrukturen för bredband är väl utbyggd och en stor andel av såväl hushållen som näringslivet har tillgång till bredband om minst 100 Mbit per sekund. Det kommunägda bolaget Hjo energi har arbetat aktivt med utbyggnaden vilket innebär att alla fastigheter i kommunen som vill ha bredband nu kan erbjudas detta.

Den pågående digitaliseringen och automatiseringen förändrar behovet av kompetens för såväl Hjo kommun som våra företag. Vi samarbetar med grannkommunerna för att erbjuda ett brett gymnasieutbud och närmaste skolor finns i Skövde och Tidaholm medan högskoleutbildning finns i bland annat Skövde och Jönköping.

utomlands men det finns också exempel på företag i Hjo som växer genom förvärv. Många av våra företag har också genomgått lyckosamma generationsväxlingar.

Landsbygden är levande med många producenter inom såväl växtodling, skogsbruk som animalieproduktion och livsmedelsförädling. Handel, hotell, restauranger och branscher kopplade till besöksnäringen bidrar med service som är viktig för såväl våra medborgare som våra besökare. Det finns goda möjligheter att utveckla Hjo som besöksmål året runt vilket skapar nya möjligheter för vår besöksnäring.

Prioriterade områden och insatser i näringslivsarbetet

Attraktivitet

En viktig målsättning i Hjo kommuns vision är att vara en attraktiv boendeort med positiv befolkningsutveckling. Men det finns inget egenvärde i att växa. En positiv befolkningsutveckling är grundläggande av flera anledningar, till exempel att vi ska kunna bibehålla nivån på den kommunala servicen och för att vi även fortsättningsvis ska kunna attrahera nya medborgare som vill vara med och utveckla Hjo och bidra till ett välmående näringsliv.

För att Hjo ska vara en attraktiv plats att bo och verka på och besöka är det viktigt att kommunen är en väl fungerande organisation som erbjuder bra välfärdstjänster, brett kultur- och fritidsutbud, god

tillgång till bostäder, mark för etablering, trygga och attraktiva miljöer och väl fungerande infrastruktur. Planeringen för att samhället ska utvecklas är en ständigt pågående process.

Tillsammans med övriga kommuner i Skaraborgs Kommunalförbund arbetar vi för att utveckla och stärka Skaraborg. Kommunerna i Skaraborg ska komplettera varandra snarare än konkurrera. Det som är bra för Skaraborg är bra för Hjo. Vi ska fokusera på de styrkor vi har. I den fortsatta utvecklingen av Hjo ska vi ta vara på den lilla stadens fördelar och närheten mellan människor.

Prioriterade insatser

- ♦ fortsätta utveckla och förstärka vår attraktivitet som en plats att leva, bo och verka på.
- ♦ underlätta för de som vill bo i Hjo och arbeta på distans.

Tillgänglighet och service

Genom att ha en nära relation och aktiv dialog kan kommunen och näringslivet nå samsyn kring frågor som är viktiga för att skapa goda förutsättningar för företagande. Hjo kommun ska ha hög tillgänglighet och vår handläggning vid myndighetsutövning ska

vara enkel och snabb. Vi ska ge hjälp och vägledning i företagsrelaterade frågor. Vi ska också vara en naturlig kontakt för företag och arrangörer vid olika evenemang och aktiviteter i Hjo.

Prioriterade insatser

- ♦ ta initiativ till ett näringslivsråd där representanter från näringslivet och kommunen ingår. Rådet ska vara en arena för information, dialog och samverkan mellan kommunen och näringslivet.
- ♦ ta fram en rullande årlig plan för företagsbesök i dialog med näringslivet.
- ♦ aktualisera "Förenkla helt enkelt" och sträva efter att genomföra insatser som identifierats i samband med Sveriges kommuner och regioners (SKR) utbildning.
- ♦ utveckla arbetet med digitala tjänster för att förenkla och öka servicen till företag.

Omvärldsbevakning

För att vara en relevant samarbetspartner ska vi medverka i och bevaka relevanta regionala och nationella samverkansarenor för att hålla oss

informerade om hur förändringar i vår omvärld kan påverka det lokala och regionala näringslivet.

Prioriterade insatser

- ♦ aktivt bevaka och informera om förändringar av såväl lokala förutsättningar som omvärldsförändringar av betydelse för näringslivet.
- ♦ genom samverkan i det lokala näringslivsrådet bistå med arenor för nätverkande, utveckling och omvärldsbevakning via regionala och nationella aktörer som Science Park, Business Region Skaraborg, Almi, Vinnova, Leader med flera.

Besöksnäring och handel

Hjo är en uppskattad besöksort, i synnerhet sommartid, och våra besökare är viktiga för livskraften inom handel och besöksnäring. Vi ser också att människors inköpsmönster har förändrats under de senaste åren. Centrumhandeln har fått

större konkurrens av e-handel och köpcentra. Vi behöver söka nya vägar för att bibehålla en levande stadskärna med butiker och annan service som är livskraftig under hela året. I de här frågorna krockar näringslivsstrategin arm med besöksnäringstrategin.

Prioriterade insatser

- ◆ näringslivsstrategen och besöksnäringstrategins arbetar i nära samarbete med företagen för att stärka och utveckla Hjo som besöksmål under hela året.
- ◆ i samarbete med företag och föreningar vidareutveckla besöksanledningar med fokus på hela året.
- ◆ stötta arrangemang som bidrar till en levande stadskärna. I vissa fall kan det vara av vikt att kommunen är den samordnande parten.

Kompetensförsörjning

Hjo kommun ska samverka med nationella, regionala och lokala aktörer för att hitta lösningar och stötta

företagen i arbetet med att hitta rätt kompetens till vakanta tjänster.

Prioriterade insatser

- ◆ vara en engagerad part för ökad samverkan mellan skola, vuxenutbildning, högskola och arbetsliv.
- ◆ när det är möjligt samordna insatser som rör arbetsmarknadens kompetensbehov, matchning och omställning.
- ◆ ett fortsatt engagemang i och medfinansiering av Ung företagsamhet, UF, för att stimulera ungas intresse för företagande och entreprenörskap.

Mark, planberedskap och infrastruktur

Att kommunen har en god mark- och planberedskap är av största vikt för att samhället och även näringslivet ska kunna utvecklas. En stark infrastruktur, både när det gäller vägtrafik, kollektivtrafik och godstransporter, ger förutsättningar för en positiv samhällsutveckling. Vi samarbetar inom Skaraborgs Kommunalförbund och Business region Skaraborg. Vi har dialog med såväl nationella som regionala myndigheter och aktörer för att förbättra intermodalitet (byte

av transportslag), korta restider och förbättra vägstandarden på sträckor som är viktiga för person- och godstransporter.

Digitaliseringen och de samhällsförändringar som pågår erbjuder nya möjligheter att välja Hjo som boendeort men arbeta distans. Det kommunägda bolaget Hjo Energis arbete med fiberutbyggnad är klar under 2021 och de erbjuder samtliga hushåll och företag som vill ansluta sig 100 Mbit/sek.

Prioriterade insatser

- ◆ kommunens intentioner gällande planering för mark, verksamheter och service ska vara tydliga.
- ◆ tillgång till byggbar mark och god planberedskap för expansioner och nyetableringar.
- ◆ ha god kännedom om byggbar mark och lediga lokaler i såväl vårt eget fastighetsbestånd som det privata fastighetsbeståndet.
- ◆ synas och ha aktuell information på webbsidor hos regionala och nationella samverkansarenor, av betydelse för befintligt näringslivet.
- ◆ bevaka och påverka såväl regionalt som nationellt för att upprätthålla goda kommunikationer i Hjo och övriga regionen.

Om dokumentet

Näringslivsstrategin för Hjo kommun är fastställd av kommunfullmäktige i Hjo kommun 2021-05-20, 43

Diarienummer: 2021-100

Dokumentansvarig: Näringslivsstrateg

HJO

